

förbundet och Svenska stadsförbundet, med huvudsaklig uppgift att följa utbyggnaden av sjukvårdsresurserna i landet och verka för en samordning av sjukvårdsplaneringen.

Kungl. Maj:t hade samtidigt bemyndigat chefen för socialdepartementet att tillkalla högst elva ledamöter och ersättare för dessa i nämnda delegation".

Ordförande i delegationen är statssekreteraren i socialdepartementet. Som ledamöter har socialministern i övrigt kallat statssekreterarna i statsrådsberedningen, ecklesiastik- och inrikesdepartementen, cheferna för medicinalstyrelsen, arbetsmarknadsstyrelsen, ordförandena i landstings- och

stadsförbunden samt slutligen planeringschefen i finansdepartementet och expeditionschefen i socialdepartementet — samtliga med personliga ersättare.

Denna oerhört mäktiga församling har, får man hoppas, inte tillkommit för att bilda ytterligare en sakkunnig överinstans till dem som redan finns inom hälso- och sjukvårdsadministration. Tvärtom får man väl anta att delegationen fått sin sammansättning för att med stöd av all tillgänglig auktoritet verkligen få till stånd en enhetlig, effektiv och kraftfull central administration av hälso-, sjuk- och socialvården.

Läkemedelsbojkott?

Sedan slutet av 1950-talet har Preludin missbrukats i Sverige. Denna narkomaniform har nu nått en explosionsartad spridning där det intravenösa missbruket tycks dominera. Skrämmande rapporter har kommit om allvarliga biverkningar som gulsot och paranoia psykos. Ofta går preludinmissbruket hand i hand med kriminalitet och socialt förfall.

Problemet är mångfacetterat och bottnar naturligtvis ytterst i svårtåtkomliga psykologiska faktorer. I det akuta läge som uppstått är det inte möjligt att gå direkt på missbrukets egentliga orsaker utan man får lita till andra medel. En förstahandsåtgärd borde då vara att göra Preludin mindre lättillgängligt. Av de smugglare som med säkerhet står för större delen av preludinleveranserna till den illegala marknaden, fastnar få i tullen. Krav har därför rests att tillverkaren borde lägga ned tillverkningen av preparatet.

Boehringer har givit vaga löften om att minska tillverkningen. I skrivande stund tillverkas dock Preludin som förut. Varför kan man fråga sig. Preludin är ett avmagringsmedel men det finns flera aptitdämpare som inte har Preludins begärighet på narkotikamarknaden. Preludin kan inte vara ett livsviktigt preparat ur legal synpunkt.

Man skall tala till bönder på bönders språk och till lärde män på latin, har vi lärt oss. Boehringer ta-

lar ett kommersiellt språk och bör alltså ha svar på ett språk som vederbörande förstår.

Att uppmana svenska läkarkåren att inte skriva ut Preludin har ingen effekt — den legala försäljningen är numera liten. *Bättre vore då att bojkotta samtliga av Boehringer tillverkade och av Erco saluförda preparat i Sverige.*

En genomgång av dessa preparat låter förmoda att inget av preparaten har en sådan "originalitet" att det inte kan ersättas av liknande från andra tillverkare. Men den frågan måste naturligtvis klinisk-farmakologisk expertis ta ställning till.

Om en läkemedelsbojkott bäst utövas av de förskrivande läkarna eller av apoteken är en praktisk fråga. Den eventuella ekonomiska förlustens storlek för Boehringer kan också diskuteras. Den opinionsbildande effekten torde dock kunna få en betydande slagkraft.

Boehringer tillverkar idag Preludin i Tyskland och i Spanien och har enligt rykten planer på att avhjälpa övergöddheten i Latinamerika med en fabrik i Puerto Rico. Om USA-myndigheternas observatörer inte redan uppmärksammat de svenska preludinproblemen, bör det vara svenska myndigheters sak att göra Washington uppmärksam på den nya preludinfabrikens strategiska position i förhållande till den amerikanska narkotikamarknaden.

Per Chr. Jersild